

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tartuntatauti-
lain muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tartuntatautilakia. Esityksen mukaan kaikki lääkärin tekemät tartuntatauti-ilmoitukset lähetettäisiin suoraan Kansanterveyslaitokseen. Sairaanhoidopiireille säädettäisiin velvoite korjata virheellisiä ja täydentää puuttuvia oman sairaanhoidopiirin alueen tartuntatautirekisterin tietoja. Kansanterveyslaitos voisi luovuttaa myös hiv –infektiotapausta koskevat tunnistetiedot valtakunnallisesta tartuntatautirekisteristä sairaanhoidopiirin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille.

Sairaanhoidopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voisi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa alueellisesta lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobin kantajien rekisteristä potilasta koskevia tietoja saman

erityisvastuualueen toiselle toimintayksikölle siinä laajuudessa kuin se on epidemian leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

Matkanjärjestäjille säädettäisiin samanlainen velvoite kuin lentoyhtiöille luovuttaa salassapitosäännösten estämättä matkailijoita koskevia tietoja korvauksetta Kansanterveyslaitokselle väestön terveyttä vakavasti uhkaavan tartuntataudin leviämisen estämiseksi tai jos se on matkustajan oman terveyden suojelemiseksi välttämätöntä. Kunnan eläinlääkintäviranomaiselle ilmoitettavat tartuntataudit nimettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT	3
1. Nykytila.....	3
2. Ehdotetut muutokset	4
3. Esityksen vaikutukset	5
4. Asian valmistelu	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	6
1. Lakiehdotuksen perustelut.....	6
2. Tarkemmat säännökset ja määräykset.....	9
3. Voimaantulo	9
LAKIEHDOTUS.....	10
Laki tartuntatautilain muuttamisesta	10
LIITE	12
RINNAKKAISTEKSTI.....	12
Laki tartuntatautilain muuttamisesta	12

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Lääkärin ja hammaslääkärin tulee tehdä ilmoitus epäilemästään tai toteamastaan yleisvaarallisesta tai ilmoitettavasta tartuntatauti-tapauksesta (*tartuntatauti-ilmoitus*) asianomaiselle terveyskeskuksen ja sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille. Sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaavan lääkärin tehtävänä on ilmoittaa tiedot edelleen Kansanterveyslaitokselle. Tartuntatauti-ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä sellaisista yleisvaarallisista tai ilmoitettavista tartuntataudeista, joiden torjumisen tai leviämisen estämiseksi tarvittavat tiedot ovat vaikeuksitta saatavissa jo muilla tavoin Kansanterveyslaitokseen. Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, mitä tauteja ilmoitusvelvollisuudesta vapauttaminen koskee. Tällaisia ovat esimerkiksi hinkuyskä ja puutiaisaivokuume. Tiedot näistä taudeista saadaan laboratorioiden ilmoituksista. Tartuntatauti-ilmoittamisessa valtaosa laboratorioiden ilmoituksista tehdään Kansanterveyslaitoksen ylläpitämään tartuntatautirekisteriin nykyään pelkästään sähköisesti. Sen sijaan lääkärin tartuntatauti-ilmoitus on tehtävä paperimuodossa, sillä sähköistä ilmoittamisjärjestelmää ei ole vielä ollut käytettävissä.

Kansanterveyslaitos voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa valtakunnallisesta tartuntatautirekisteristä sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille asianomaista sairaanhoitopiiriä ja terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille asianomaisen terveyskeskuksen toimintaluetta koskevia tietoja siinä laajuudessa kuin se on sairaanhoitopiiriin ja kunnan tartuntatautiin vastustamistyöhön kuuluvien tehtävien vuoksi välttämätöntä. Henkilön tunnistetietoja ei kuitenkaan luovuteta sellaisten tautien osalta, joista tartuntatautilain 23 §:n 1 momentin nojalla tehdään ilmoitus suoraan Kansanterveyslaitokselle. Tunnistetietoja ei luovuteta sairaanhoitopiiriin eikä terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille, jos tämä on tarpeen kyseiseen tautiin sairastuneen henkilön yksityiselämän suojan varmistamiseksi. Valtioneuvoston asetuksella on säädetty, että hiv –infektio on tauti, josta

tunnistetietoja ei luovuteta. Tämä rajoittaa erityisesti sairaanhoitopiiritason mahdollisuutta tunnistaa alueellaan epidemian syntyminen sekä vaikuttaa epidemian katkaisemiseen tartunnanjäljityksen sekä tutkimukseen ja hoitoon ohjaamisen avulla. Menettely rajoittaa siten sairaanhoitopiiriin mahdollisuuksia toteuttaa lakisääteistä tartuntatautiin alueellista ohjaus- ja torjuntatehtäväänsä.

Sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaavalla lääkärillä on velvollisuus ylläpitää tartuntatautiin vastustamistyötä, niiden leviämisen ehkäisemistä ja seuranta varten lääkärin tekemien tartuntatauti-ilmoitusten perusteella ilmoituksista muodostuvaa alueellista rekisteriä. Alueellinen tartuntatautirekisteri koostuu sairaanhoitopiiriissä arkistoiduista lääkäreiden lähettämistä tartuntatauti-ilmoitusten paperilomakkeiden kappaleista. Valtaosa laboratorioiden ilmoituksista tehdään nykyään pelkästään sähköisesti suoraan Kansanterveyslaitokseen.

Sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa alueellisesta lääkäreille erittäin vastustuskykyisten mikrobien kantajien rekisteristä potilasta koskevia tietoja potilasta hoitavalle terveydenhuollon toimintayksikölle siinä laajuudessa kuin se on epidemian leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Yliopistosairaalasairaanhoitopiiri ja sen alueella sijaitsevat sairaanhoitopiirit muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden, jossa kyseisten sairaaloiden välillä on tiheä potilasliikenne. Erityisen resistenttien sairaalainfektioiden aiheuttajabakteerien, esimerkiksi metisillinille/oksisalliinille resistentti *Staphylococcus aureus* (MRSA), torjumiseksi on tärkeää, että vastaanottava sairaala voi luotettavasti tunnistaa sisään kirjaamisen yhteydessä potilaan, jolla on tai on ollut erityisen resistentti bakteeri. Voimassa olevan lain mukaan tietojen luovuttaminen ei kuitenkaan ole mahdollista eri sairaanhoitopiirien välillä.

Terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavan lääkärin tulee salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa kunnan eläinlääkintäviranomaiselle epäilemästään tai toteamastaan tartuntataudista, joka voi olla peräisin eläimestä tai joka voi tarttua ihmisestä eläimeen. Ilmoi-

tus voi sisältää ihmisille tai eläimille aiheutuvan vaaran torjumiseksi välttämättömät henkilön tunnistetiedot sekä tartuntatauti ja sen tartuntatapa koskevat tiedot. Niitä tauteja, joista on tehtävä ilmoitus kunnan eläinlääkintäviranomaiselle, ei kuitenkaan ole nimetty lainsäädännössä, mikä on aiheuttanut käytännössä ongelmia. Luettelo taudeista, joiden tapauksista eläinlääkintäviranomaisen puolestaan tulee ilmoittaa terveystieteiden tutkimuskeskukseen, on jo olemassa maan- ja metsätaloustieteiden tutkimuskeskuksen eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston päätöksessä vastustettavista eläintaudeista ja eläintautien ilmoittamisesta (1346/1995).

Kansanterveyslaitoksen tulee huolehtia siitä, että tartuntatautiin ehkäisyyn käytettäviä kansallisen rokotusohjelman rokotteita on saatavilla tarvittava määrä. Kansanterveyslaitos on lisäksi huolehtinut siitä, että tiettyjä tärkeitä ensisijassa matkailijoille tarkoitettuja rokotteita on saatavilla silloin, kun näille rokotteille ei ole maahantuoja Suomessa. Tällaisia rokotteita ovat olleet muun muassa Japanin aivotulehdusrokote ja hiljattain yksityisen maahantuojan saanut keltakuumerokote. Nämä rokotteet päätyvät apteekkimyyntiin. Rokotteiden lisäksi Kansanterveyslaitos tuo maahan immunoglobuliineja ja -seerumeita (muun muassa rabies immunoglobuliinia ja difteria- ja botuliiniantiseerumeita), joille ei löydy vaihtoehtoja maahantuojaa. Sen sijaan Kansanterveyslaitos ei ole maahantunut eikä varastoinut sellaisia rokotteita, joilla on yksityinen maahantuoja ja jotka eivät kuulu kansalliseen rokotusohjelmaan.

Kansanterveyslaitoksella on oikeus pyynnöstä saada viivytyksettä ja korvauksetta ilma-aluksen tai muun aluksen omistajalta, haltijalta tai käyttäjältä ilma-aluksessa tai muussa aluksessa matkustajana olleen henkilötunnus, nimi, syntymäaika, sukupuoli ja yhteystiedot salassapitosäännösten estämättä, jos se on väestön terveyttä vakavasti uhkaavan tartuntataudin leviämisen estämiseksi tai matkustajan oman terveyden suojelemiseksi välttämätöntä. Sen sijaan matkanjärjestäjä ei ole velvollinen luovuttamaan tietoja. Eräiden kansainvälisten, matkailijoita koskeneiden epidemioiden yhteydessä on ollut tarpeen saada tietoja myös matkanjärjestäjiltä.

Tartuntatautiasetuksen 9 §:n mukaan vain lääkäri sekä siihen asianmukaisen koulutuk-

sen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö lääkärin valvonnassa saa antaa rokotuksia. Kyseessä oleva pykälä on aikanaan annettu tartuntatautilain 41 §:ssä olevan yleisvaltuuden nojalla, jonka mukaan tarkemmat säännökset lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella. Voimassa olevasta laista puuttuu nimenomainen asetuksenantovaltuutus rokotusten antajasta.

2. Ehdotetut muutokset

Kaikki lääkärin tartuntatauti-ilmoitukset tehtäisiin suoraan Kansanterveyslaitokseen. Tavoitteena on ottaa käyttöön lääkärin sähköinen ilmoitusmenettely käyttäen salattua tiedonsiirtoyhteyttä. Tällöin ilmoittaminen olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa suoraan tartuntatautirekisterin tietokantaan, samalla tavoin kuin laboratorion sähköinen ilmoittaminen on tapahtunut jo pitkään. Osa ilmoituksista tehdään jatkossakin paperilomakkeilla, jolloin olisi tarkoituksenmukaista, että myös ne lähetetään suoraan Kansanterveyslaitokseen. Käytännössä muutos johtaisi siihen, että sairaanhoitopiirien alueellisten tartuntatautirekisterien ylläpitotarve häviää, ja se korvautuisi jo olemassa olevalla tehokasta tiedon salausta käyttävällä valtakunnallisen rekisterin etäkäytöllä, jonka käyttöoikeus olisi sairaanhoitopiiriin ja terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavalla lääkärillä. Kullakin taholla olisi mahdollisuus tarkastella vain oman hallintoalueensa tartuntatautitapausten henkilötietoja. Alueellisen tartuntatautirekisterin ylläpitämisen sijaan lisättäisiin sairaanhoitopiireille velvoite korjata virheellisiä ja täydentää puuttuvia oman sairaanhoitopiiriin alueen tartuntatautirekisterin tietoja.

Nykyisestä käytännöstä poiketen ehdotetaan, että Kansanterveyslaitos voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa myös hiv-infektiotapausta koskevat tunnistetiedot valtakunnallisesta tartuntatautirekisteristä sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille. Tätä kautta edistettäisiin sairaanhoitopiiritason mahdollisuutta tunnistaa alueellaan epidemian syntyminen sekä vaikuttaa epidemian katkaisemiseen tartunnanjaljityksen sekä tutkimukseen ja hoitoon ohjaamisen avulla.

Muutoksella mahdollistettaisiin myös erityisen resistenttien mikrobien alueellisen rekisterin tietojen luovuttaminen toiseen sairaanhoitopiiriin, jos kyseiset sairaanhoitopiirit muodostavat keskenään säännöllistä potilasliikennettä toteuttavan hoitoketjun. Tietoja voisi luovuttaa vain saman erityisvastuualueen toiselle toimintayksikölle siinä laajuudessa kuin se on epidemian leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

Tartuntatautilaissa on yleisvelvoite, jonka mukaan terveysviranomaisen tulee ilmoittaa eläinlääkintäviranomaiselle toteamastaan tartuntataudista, joka voi olla peräisin eläimestä tai joka voi tarttua ihmisestä eläimeen. Ohjauksen selkeyttämiseksi ehdotetaan nykyisen yleisvelvoitteen sisältävään pykälään lisäystä, jonka mukaan ilmoitettavat taudit nimitään valtioneuvoston asetuksella.

Kansanterveyslaitoksella olisi ehdotetun säännöksen mukaan oikeus pyynnöstä saada viivytystä ja korvauksetta myös matkanjärjestäjältä ilma-aluksessa tai muussa aluksessa matkustajana olleen henkilötunnus, nimi, syntymäaika, sukupuoli ja yhteystiedot salassapitosäännösten estämättä. Tämä olisi mahdollista vain silloin, kun se on väestön terveyttä vakavasti uhkaavan tartuntataudin leviämisen estämiseksi tai matkustajan oman terveyden suojelemiseksi välttämätöntä.

Lakia ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että Kansanterveyslaitoksen tulisi huolehtia siitä, että kansallisessa rokotusohjelmassa tarkoitettuja tartuntatautiin ehkäisyyn käytettäviä sekä 12 § ja 12 a §:ssä tarkoitettuja rokotteita on saatavilla tarvittava määrä. Poikkeustapauksina Kansanterveyslaitos maahantuo myös sellaisia tärkeitä rokotteita, joilla ei ole maahantuoja. Rokotteita, joilla on yksityinen maahantuoja ja jotka eivät kuulu kansalliseen rokotusohjelmaan, ei puskurivarastoida Kansanterveyslaitoksessa.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi valtuutus, jonka mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää rokotuksen antamisesta.

3. Esityksen vaikutukset

Tartuntatautirekisteriä koskevalla muutoksella, jonka mukaan myös lääkäreiden osalta siirrytään paperisista ilmoituksista sähköiseen ilmoittamiseen eivätkä sairaanhoitopiirit

enää ylläpidä alueellisia tartuntatautirekistereitä vaan etäkäyttävät valtakunnallista tartuntatautirekisteriä, ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Kansanterveyslaitoksessa on kehitetty sähköistä rekisterijärjestelmää, mikä on vaatinut lisäkustannuksia Kansanterveyslaitoksessa, mutta siitä ei enää tässä vaiheessa aiheudu lisäkustannuksia. Sähköinen järjestelmä toimii nopeammin kuin paperilla ilmoittaminen, mikä auttaa epidemioiden nopeampaa havaitsemista, josta syntyy kustannussäästöjä. Hiv-tapauksia koskevien tietojen toimittaminen sairaanhoitopiireille saattaa tuottaa säästöjä tapausten tehokkaamman ja tarkemman jäljityksen ja paikallisten epidemioiden leviämisen katkaisemisen kautta. Taloudellisia säästöjä syntyisi myös, kun erityisen resistenttien mikrobien leviämistä sairaalasta toiseen voitaisiin ehkäistä mahdollistamalla erityisen resistenttien mikrobien alueellisen rekisterin tietojen luovuttaminen toiseen sairaanhoitopiiriin, jos kyseiset sairaanhoitopiirit muodostavat keskenään säännöllistä potilasliikennettä toteuttavan hoitoketjun.

Monissa terveydenhuollon toimintayksiköissä pyritään luopumaan paperimuodossa olevista potilasrekistereistä, ja potilasasiakirjat arkistoidaan vain sähköisesti. Myös tartuntatauti-ilmoitusten osalta tulisi siirtyä samanlaiseen menettelyyn ja luopua paperikopioista.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä Kansanterveyslaitoksen kanssa. HIV-asiantuntijaryhmään kuuluva Positiiviset ry on ottanut myönteisen kannan hiv-infektiota koskevaan muutokseen.

Esityksestä on pyydetty lausunnot muun muassa oikeusministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä, tietosuojavaltuutetulta, Suomen Kuntaliitolta, Suomen Lääkäriliitto ry:ltä, sairaanhoitopiireiltä ja Suomen matkatoimistoalan liitto ry:ltä.

Lausunnoissa on pidetty ehdotettuja muutoksia kannatettavina.

Eduskunnalle on erikseen annettu esitys laiksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta

(HE 124/2008vp). Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi muun muassa Kansanterveyslaitoksen nimi Terveiden ja hyvinvoinnin

laitokseksi, mikä tulisi ottaa huomioon eduskuntakäsittelyssä tartuntatautilain 9 a, 23, 23 b, 24 ja 40 a §:iä muutettaessa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

9 a §. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että Kansanterveyslaitoksen tulisi huolehtia siitä, että kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluvia rokotteita, 12 § ja 12 a §:ssä tarkoitettuja rokotteita sekä vastaaineita on saatavilla tarvittava määrä. Sosiaali- ja terveysministeriö on asetuksella vahvistanut kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluvien infektioautien torjuntaan käytettävät rokotteet. Kansanterveyslaitoksen tehtävä on ensisijaisesti turvata näiden rokotteiden saatavuus. Suomeen tuodaan ja myydään apteekkien kautta muita tarpeellisia, lähinnä matkailijoille tarkoitettuja rokotteita. Mikäli Suomessa ei ole jonkin tärkeän rokotteen, kuten esimerkiksi japanin aivotulehdusrokotteen maahantuoja, Kansanterveyslaitos on huolehtinut kyseisen rokotteen maahantuonnista ja myynnistä apteekkeihin. Tällainen velvoite valvoa tärkeiden infektioautien torjuntaan tarvittavien, ei kaupallista kiinnostusta herättävien, rokotteiden saatavuutta Suomessa todennäköisesti kannattaisi säilyttää Kansanterveyslaitoksella. Toisaalta, mikäli jonkun rokotteen maahantuoja ei tuotantopulan tai yllättävän menekin takia pysty täyttämään markkinoiden odotuksia (esimerkiksi puutiaisaivuumerokote), ei niin sanotun puskurivaraston säilyttäminen tule olla Kansanterveyslaitoksen tehtävänä. Uusia rokotteita kehitellään jatkuvasti, ja monet niistä saavat myyntiluvan Euroopan unionissa. Suomen markkinat ovat yleensä liian pienet, joten valmistajat eivät tuo kaikkia rokotteita myytäväksi maahan. Mikäli yksittäinen asiakas kuitenkin tarvitsee tiettyä erikoisrokotetta esimerkiksi matkaa varten, yksityiset apteekit voivat maahantuoda tällaisia tuotteita

ta Euroopan unionista erityisluvalla.

11 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi valtuutus, jonka mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää rokotuksen antamisesta. Voimassa olevasta laista puuttuu nimenomainen asetuksenantovaltuutus rokotusten antajasta. Perustuslain 80 §:n mukaan valtioneuvosto voi antaa asetuksia laissa säädetyn valtuuden nojalla. Tartuntatautiasetuksen (786/1986) 9 §:n mukaan vain lääkäri sekä siihen asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö lääkärin valvonnassa saa antaa rokotuksia. Kyseessä oleva pykälä on aikanaan annettu tartuntatautilain 41 §:ssä olevan yleisvaltuuden nojalla, jonka mukaan tarkemmat säännökset lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella. Tartuntatautiasetuksessa olevan säännöksen sanamuotoa on tarpeen täsmentää siten, että säännös koskee vain pistoksina annettavia rokotuksia. Nykyään tiettyjä rokotuksia voidaan antaa myös suun kautta tai suihkeena, mikä on verrattavissa vastaavien lääkkeiden ottamiseen. Asetuksen muuttamisen jälkeen vanhemmat voisivat antaa lapselleen esimerkiksi suun kautta annettavan rotavirusrokotteen kotonaan.

23 §. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kaikki lääkärin tartuntatauti-ilmoitukset tehtäisiin suoraan Kansanterveyslaitokseen. Tavoitteena on ottaa käyttöön lääkärin sähköinen ilmoitusmenetely käyttäen salattua tiedonsiirtoyhteyttä. Tällöin ilmoittaminen on tarkoituksenmukaista toteuttaa suoraan tartuntatautirekisterin tietokantaan, samalla tavoin kuin laboratorion sähköinen ilmoittaminen on tapahtunut jo pitkään. Osa ilmoituksista tehdään jatkossakin paperilomakkeilla, jolloin on tarkoituksenmukaista, että myös ne lähetetään suoraan

Kansanterveyslaitokseen. Suoraan Kansanterveyslaitokseen tehtävän sähköisen ilmoittamisen tullessa normaalimenettelyksi, momentin lopussa oleva valtuutus asetuksella säädettävään poikkeukselliseen ilmoitusmenettelyyn tietyn taudin osalta poistettaisiin tarpeettomana. Nykyisin poikkeuksellinen ilmoitusmenettely suoraan Kansanterveyslaitokseen koskee vain hiv-tartuntaa.

23 a §. Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavan lääkärin velvollisuus ylläpitää tartuntatautien vastustamistyötä, niiden leviämisen ehkäisemistä ja seuranta varten 23 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten perusteella ilmoituksista muodostuvaa alueellista rekisteriä. Ehdotetun 23 §:n 1 momentin muutoksen jälkeen kaikki lääkärin tartuntatauti-ilmoitukset tehtäisiin sähköisesti suoraan Kansanterveyslaitokseen eikä näin ollen enää olisi tarvetta alueelliselle tartuntatautirekisterille, joka on koostunut sairaanhoitopiirissä arkistoiduista paperilomakkeiden kappaleista.

Alueellisen tartuntatautirekisterin ylläpitämisen sijaan pykälään 1 momenttiin lisättäisiin sairaanhoitopiireille velvoite korjata virheellisiä ja täydentää puuttuvia oman sairaanhoitopiirin alueen tartuntatautirekisterin tietoja. Sairaanhoitopiiri hankkisi puuttuvia tietoja laboratorion ja potilasta hoitavasta terveydenhuollon toimintayksiköstä. Tällä menettelyllä halutaan varmistaa tartuntatautirekisterin tietojen paikkansapitävyys.

23 b §. Pykälän 1 momentin mukaan Kansanterveyslaitos voi salassapitosäätöjen estämättä luovuttaa valtakunnallisesta tartuntatautirekisteristä sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille asianomaista sairaanhoitopiiriä ja terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille asianomaisen terveyskeskuksen toiminta-alueella olevia tietoja siinä laajuudessa kuin se on sairaanhoitopiiriin ja kunnan tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluvien tehtävien vuoksi välttämätöntä. Momentista ehdotetaan poistettavaksi säännös, että henkilön tunnistetietoja ei kuitenkaan luovuteta sellaisten tautien osalta, joista 23 §:n 1 momentin nojalla tehdään ilmoitus suoraan Kansanterveyslaitokselle, koska ehdotetun 23 §:n 1 momentin mukaan kaikki lääkärin tartuntatauti-ilmoi-

tukset tehtäisiin sähköisesti suoraan Kansanterveyslaitokseen.

Sen sijaan 1 momenttiin lisättäisiin valtuutus säätää valtioneuvoston asetuksella, että tunnistetietoja ei luovuteta terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille tietyn taudin osalta, jos tämä on tarpeen kyseiseen tautiin sairastuneen henkilön yksityiselämän suojan varmistamiseksi. Uudistuksen jälkeen tartuntataudin ilmoittamistapa ei enää vaikuttaisi tietojen luovuttamisen rajoittamiseen. Valtioneuvoston asetuksella on tarkoitus säätää, että hiv-infektio olisi edelleen nykykäytännön mukaisesti tauti, josta tunnistetietoja ei luovuteta terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille.

Nykyisestä käytännöstä poiketen ehdotetaan, että Kansanterveyslaitos voi salassapitosäätöjen estämättä luovuttaa myös hiv-infektiotapausta koskevat tunnistetiedot valtakunnallisesta tartuntatautirekisteristä sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille. Vain asianomaisen sairaanhoitopiiriin toiminta-alueelta ilmoitetusta hiv-infektiotapauksesta voitaisiin luovuttaa tunnistetietoja ja vain siinä laajuudessa kuin se on sairaanhoitopiiriin tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluvien tehtävien vuoksi välttämätöntä.

Nykytilanteessa hiv-infektio on ainoa tartuntatauti, josta tartuntatautien vastustamistyöstä vastuussa olevat sairaanhoitopiiriin ja kunnan terveyskeskuksen lääkärit eivät voi saada etäkäytön kautta tunnistetietoja. Tätä kautta rajoitetaan erityisesti sairaanhoitopiiritason mahdollisuutta tunnistaa alueellaan epidemian syntyminen sekä vaikuttaa epidemian katkaisemiseen tartunnanjäilyksen sekä tutkimukseen ja hoitoon ohjaamisen avulla. Menettelyllä rajoitetaan sairaanhoitopiiriin mahdollisuuksia toteuttaa lakisäateistä tartuntatautien alueellista ohjaus- ja torjuntatehtäviänsä. Tämän perusteella olisi perusteltua muuttaa säädöksiä niin, että sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi saada hiv-tapaustiedot etäkäyttöyhteyden kautta.

Sen sijaan etäkäyttöoikeuden ulottaminen kattavasti myös terveyskeskusten lääkäreille sisältää yksityisyyden suojan kannalta riskiä. Hiv-infektioita esiintyy vielä valtakunnallisesti suhteellisen vähän, minkä vuoksi hiv-infektiot useimmissa terveyskeskuksissa ovat

harvinaisia, ja tartunnan saaneeseen ei aina osata suhtautua ilman epäasiallisia pelkoreaktioita. Tästä syystä osa tartuntaa epäilevistä hakeutuu toisen kunnan alueelle tutkimuksiin suojautuakseen henkilöillisyytensä paljastumiselta. Hoito toteutetaan useimmissa tapauksessa keskussairaالاتasolla. Henkilön yksityisyyden suojaamiseksi jatkossakin olisi tarpeen rajata terveyskeskukset hiv-tapausten yksilötietojen luovuttamisen ulkopuolelle, paitsi epidemian epäilytilanteessa, jolloin sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi myös jo nyt voimassa olevan säännöksen mukaan tarvittaessa välittää tietoja terveyskeskukseen.

Pykälän 3 momentin muutoksella mahdollistettaisiin erityisen resistenttien mikrobien alueellisen rekisterin tietojen luovuttaminen toiseen sairaanhoitopiiriin, jos kyseiset sairaanhoitopiirit muodostavat keskenään säännöllistä potilasliikennettä toteuttavan hoitoketjun. Tietoja voisi luovuttaa vain saman erityisvastuualueen toiselle terveydenhuollon toimintayksikölle siinä laajuudessa kuin se on epidemian leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Yliopistosairaalasairaanhoitopiiri ja sen alueella sijaitsevat sairaanhoitopiirit muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden, jossa kyseisten sairaaloiden välillä on tiheä potilasliikenne. Erityisen resistenttien sairaalainfektioiden aiheuttajabakteerien torjumiseksi on tärkeää, että vastaanottava sairaala voi luotettavasti tunnistaa sisään kirjaamisen yhteydessä potilaan, jolla on tai on ollut erityisen resistentti bakteeri. Käytännössä tämä on mahdollista vain, jos kyseisten sairaanhoitopiirien erityisen resistenttien mikrobien rekisterien välillä voidaan päivittää tietoja säännöllisesti. Tietojen luovuttaminen rajattaisiin koskemaan vain henkilöitä, joilla itsellään on laboratoriovarmistettu infektio, jolloin se ei koske altistuneita.

Escherichia coli (ESBL) ja Klebsiella pneumoniae, joiden herkkyys 3 polven kefalosporiineille on alentunut, on tarkoitus lisätä valtioneuvoston asetuksen muutoksella mikrobeihin, joiden kantajia koskevia tietoja tartuntatautiasetuksen 10 a §:n 2 momentin mukaan voi olla alueellisessa lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien kantajien rekisterissä.

23 c §. Pykälän 2 momentissa on yleisvel-

voite, jonka mukaan terveysviranomaisen tulee ilmoittaa eläinlääkintäviranomaiselle toteamastaan tartuntataudista, joka voi olla peräisin eläimestä tai joka voi tarttua ihmisestä eläimeen. Käytännössä vallitsee epäselvyyttä siitä, mitä tauteja tämä velvoite koskee. Maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston päätöksessä vastustettavista eläintaudeista ja eläintautien ilmoittamisesta on luettelo taudeista, joiden tapauksista eläinlääkintäviranomaisen tulee ilmoittaa terveysviranomaisille. Ohjauksen selkeyttämiseksi ehdotetaan nykyisen yleisvelvoitteen sisältävään pykälän 2 momenttiin lisäystä, jonka mukaan ilmoitettavat taudit nimetään valtioneuvoston asetuksella. Asetuksella on tarkoitus säätää, että kunnan eläinlääkintäviranomaiselle välittömästi ilmoitettavia tartuntatauteja ovat: raivotauti (rabies) -epäily, pernarutto -epäily, bruselloosi-, Mycobacterium bovis- ja Burkholderia (Pseudomonas) mallei -tartunta tai psittakoosi, EHEC-tartunta henkilöllä, joka on ollut kosketuksissa tuotantoeläimiin kotimaassa, salmonella-tartunta henkilöllä, joka asuu tai työskentelee tuotantoeläintilalla, trikinooosi ja botulismi. Lista on laadittu yhteistyössä Zoonosikeskuksen kanssa.

24 §. Viraston nimi ehdotetaan korjattavaksi, sillä ihmisen terveyttä vaarantavasta eläintautitapauksesta ilmoittamien kuuluu nykyisen Elintarviketurvallisuusviraston tehtäviin.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan Kansanterveyslaitoksen olisi puolestaan ilmoitettava Elintarviketurvallisuusvirastolle epäilyistä tai todetusta ihmisten terveyttä vaarantavasta vakavasta zoonoosista. Zoonoosi on tauti, joka voi levitä eläimestä ihmiseen.

40 a §. Kansanterveyslaitoksella on voimassa olevan säännöksen mukaan oikeus saada korvauksetta pyynnöstä ilma-aluksen tai muun aluksen omistajalta, haltijalta tai käyttäjältä ilma-aluksessa tai muussa aluksessa matkustajana olleita henkilöitä koskevat tiedot. Tiedot koskevat pääasiallisesti teknisen käyttöyhteyden avulla luettavia tietoja. Esimerkiksi sars-epidemian yhteydessä vuonna 2003 Kansanterveyslaitos joutui pyytämään kyseessä olevia tietoja lentoyhtiöltä. Kansanterveyslaitos pyytää tietoja myös tuberkuloositapauksissa. Eräiden kansainvälis-

ten, matkailijoita koskeneiden epidemioiden yhteydessä on ollut tarpeen saada tietoja myös matkanjärjestäjiltä. Tämän vuoksi ehdotetaan, että pykälän 3 momenttiin lisätään matkanjärjestäjille samanlainen velvoite kuin lentoyhtiöille luovuttaa salassapitosäännösten estämättä matkailijoita koskevia tietoja korvauksetta. Luovutettavina tietoina olisi tarpeellista saada matkustajana olleen henkilötunnus, nimi, syntymäaika, sukupuoli ja yhteystiedot, jos ne ovat matkanjärjestäjän tiedossa. Tiedot tulisi saada silloin kun niiden saaminen on väestön terveyttä vakavasti ukaavan tartuntataudin leviämisen estämiseksi tai matkustajan oman terveyden suojelemiseksi välttämätöntä. Tiedot tulisi saada myös mahdollisimman nopeasti, jotta tartuntataudin leviämisen estämiseksi tehtävät toimenpiteet olisivat tuloksellisia. Jos tietojen saaminen matkustajista kestää liian kauan, tartuntatauti ehtii levitä.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksessa on tarkoitus nimetä tartuntataudit, jotka terveystieteiden tutkimuskeskuksen tartuntataudeista vastaavan lääkärin on välittömästi ilmoitettava kunnan eläinlääkintäviranomaiselle.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

tartuntatautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 25 päivänä heinäkuuta 1986 annetun tartuntatautilain (583/1986) 9 a ja 11 §, 23 §:n 1 momentti, 23 a § 1 momentti, 23 b §:n 1 ja 3 momentti, 23 c §:n 2 momentti, 24 § ja 40 a §:n 3 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 9 a § ja 40 a §:n 3 momentti laissa 989/2006 sekä 11 §, 23 §:n 1 momentti, 23 a § 1 momentti, 23 b §:n 1 ja 3 momentti, 23 c §:n 2 momentti ja 24 § laissa 935/2003, seuraavasti:

9 a §

Kansanterveyslaitoksen tulee huolehtia siitä, että tartuntatautien ehkäisyyn käytettäviä kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluvia rokotteita, 12 ja 12 a §:ssä tarkoitettuja rokotteita sekä vasta-aineita ja tutkimusaineita on saatavilla tarvittava määrä, seurata tartuntatautien ehkäisyyn käytettävien rokotteiden tehoa ja vaikutuksia, ryhtyä toimenpiteisiin todetun tai epäillyn rokotuskomplikaation selvittämiseksi sekä huolehtia, että 25 §:ssä tarkoitettut rokotteet tulevat asianmukaisesti jaelluiksi.

11 §

Kunnan on järjestettävä yleisiä vapaaehtoisia rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yleisten vapaaehtoisten ja muiden rokotusten antamisesta. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin kansallisesta rokotusohjelmasta ja rokotusten haittavaikeutusten ilmoittamisesta sekä raskaana olevien terveystarkastuksista.

23 §

Lääkärin ja hammaslääkärin tulee tehdä ilmoitus epäilemästään tai toteamastaan yleisvaarallisesta tai ilmoitettavasta tartuntatauti-tapauksesta (*tartuntatauti-ilmoitus*) Kansanterveyslaitokselle. Tartuntatauti-ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä sellaisista yleisvaarallisista tai ilmoitettavista tartuntataudeista, joiden torjumisen tai leviämisen estämiseksi tarvittavat tiedot ovat edellä mainitun viranomaisen vaikeuksista saatavissa jo muilla ta-

voin. Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, mitä tauteja ilmoitusvelvollisuudesta vapauttaminen koskee.

23 a §

Sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaanvastaavan lääkärin tulee laboratoriosta ja hoitavasta terveydenhuollon toimintayksiköstä hankkiemiensa tietojen perusteella korjata virheellisiä ja täydentää puuttuvia sairaanhoitopiirinsä aluetta koskevia valtakunnallisen tartuntatautirekisterin tietoja. Sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi valtioneuvoston asetuksella määriteltyjen lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien ilmenemisen ja leviämisen estämiseksi ylläpitää mainittujen mikrobien kantajista erillistä rekisteriä (*alueellinen lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien kantajien rekisteri*).

23 b §

Edellä 23 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin rekistereihin talletetut henkilötiedot on pidettävä salassa. Kansanterveyslaitos voi salassapitosäännösten estämättä kuitenkin luovuttaa valtakunnallisesta tartuntatautirekisteristä sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille asianomaista sairaanhoitopiiriä ja terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille asianomaisen terveyskeskuksen toiminta-aluetta koskevia tietoja siinä laajuudessa kuin se on sairaanhoitopiirin ja kunnan tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluvien tehtävien vuoksi välttämätön-

tä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan sääntää, että tunnistetietoja ei luovuteta terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille tietyn taudin osalta, jos tämä on tarpeen kyseiseen tautiin sairastuneen henkilön yksityiselämän suojan varmistamiseksi.

Sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi lisäksi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa alueellisesta lääkelle erittäin vastustuskykyisten mikrobin kantajien rekisteristä potilasta koskevia tietoja saman erityisvastuualueen toiselle terveydenhuollon toimintayksikölle sekä potilasta hoitavalle terveydenhuollon toimintayksikölle siinä laajuudessa kuin se on epidemian leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

23 c §

Terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavan lääkärin tulee salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa kunnan eläinlääkintäviranomaiselle epäilemästään tai toteamastaan tartuntataudista, joka voi olla peräisin eläimestä tai joka voi tarttua ihmisestä eläimeen (*zoonoosi*). Ilmoitus voi sisältää ihmisille tai eläimille aiheutuvan vaaran torjumiseksi välttämättömät 23 §:n 4 momentissa tarkoitetut henkilön tunnistetiedot sekä tartuntatautia ja sen tartuntatapaa koskevat tiedot. Valtioneuvoston asetuksella säädetään taudeista, joista on tehtävä ilmoitus kunnan eläinlääkintävi-

ranomaiselle.

24 §

Elintarviketurvallisuusviraston on ilmoitettava epäilyistä tai todetusta ihmisen terveyttä vaarantavasta eläintautitapauksesta Kansanterveyslaitokselle ja kiireellisessä tapauksessa myös sosiaali- ja terveysministeriölle.

Kansanterveyslaitoksen on ilmoitettava Elintarviketurvallisuusvirastolle epäilyistä tai todetusta ihmisen terveyttä vaarantavasta vakavasta zoonoosista.

40 a §

Kansanterveyslaitoksella on oikeus pyynnöstä saada viivytyksettä ja korvauksetta matkanjärjestäjältä ja ilma-aluksen tai muun aluksen omistajalta, haltijalta tai käyttäjältä ilma-aluksessa tai muussa aluksessa matkustajana olleen henkilötunnus, nimi, syntymäaika, sukupuoli ja yhteystiedot salassapitosäännösten estämättä, jos se on väestön terveyttä vakavasti uhkaavan tartuntataudin leviämisen estämiseksi tai matkustajan oman terveyden suojelemiseksi välttämätöntä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 10 päivänä lokakuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

Laki

tartuntatautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 25 päivänä heinäkuuta 1986 annetun tartuntatautilain (583/1986) 9 a ja 11 §, 23 §:n 1 momentti, 23 a § 1 momentti, 23 b §:n 1 ja 3 momentti, 23 c §:n 2 momentti, 24 § ja 40 a §:n 3 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat, 9 a § ja 40 a §:n 3 momentti laissa 989/2006 sekä 11 §, 23 §:n 1 momentti, 23 a § 1 momentti, 23 b §:n 1 ja 3 momentti, 23 c §:n 2 momentti ja 24 § laissa 935/2003, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

9 a §

Kansanterveyslaitoksen tulee huolehtia siitä, että tartuntatautien ehkäisyyn käytettäviä rokotteita, vasta-aineita ja tutkimusaineita on saatavilla tarvittava määrä, seurata tartuntatautien ehkäisyyn käytettävien rokotteiden tehoa ja vaikutuksia *sekä* ryhtyä toimenpiteisiin todetun tai epäillyn rokotuskomplikaation selvittämiseksi ja huolehtia, että 25 §:ssä tarkoitetut rokotteet tulevat asianmukaisesti jaelluiksi.

11 §

Kunnan on järjestettävä yleisiä vapaaehtoisia rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin kansallisesta rokotusohjelmasta ja rokotusten haittavaikutusten ilmoittamisesta sekä raskaana olevien terveystarkastuksista.

23 §

Lääkärin ja hammaslääkärin tulee tehdä ilmoitus epäilemästään tai toteamastaan yleisvaarallisesta tai ilmoitettavasta tartun-

Ehdotus

9 a §

Kansanterveyslaitoksen tulee huolehtia siitä, että tartuntatautien ehkäisyyn käytettäviä *kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluvia* rokotteita, 12 ja 12 a §:ssä tarkoitettuja rokotteita sekä vasta-aineita ja tutkimusaineita on saatavilla tarvittava määrä, seurata tartuntatautien ehkäisyyn käytettävien rokotteiden tehoa ja vaikutuksia, ryhtyä toimenpiteisiin todetun tai epäillyn rokotuskomplikaation selvittämiseksi *sekä* huolehtia, että 25 §:ssä tarkoitetut rokotteet tulevat asianmukaisesti jaelluiksi.

11 §

Kunnan on järjestettävä yleisiä vapaaehtoisia rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. *Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yleisten vapaaehtoisten ja muiden rokotusten antamisesta.* Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin kansallisesta rokotusohjelmasta ja rokotusten haittavaikutusten ilmoittamisesta sekä raskaana olevien terveystarkastuksista.

23 §

Lääkärin ja hammaslääkärin tulee tehdä ilmoitus epäilemästään tai toteamastaan yleisvaarallisesta tai ilmoitettavasta tartun-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tatautitapauksesta (*tartuntatauti-ilmoitus*) asianomaiselle terveyskeskuksen ja sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille. Tartuntatauti-ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä sellaisista yleisvaarallisista tai ilmoitettavista tartuntataudeista, joiden torjumisen tai leviämisen estämiseksi tarvittavat tiedot ovat edellä mainitun viranomaisen vaikeuksitta saatavissa jo muilla tavoin. Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, mitä tauteja ilmoitusvelvollisuudesta vapauttaminen koskee. *Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää, että tartuntatauti-ilmoitus on tietyn taudin osalta tehtävä suoraan Kansanterveyslaitokselle, jos tämä on tarpeen kyseiseen tautiin sairastuneen henkilön yksityiselämän suojan varmistamiseksi.*

tatautitapauksesta (*tartuntatauti-ilmoitus*) *Kansanterveyslaitokselle.* Tartuntatauti-ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä sellaisista yleisvaarallisista tai ilmoitettavista tartuntataudeista, joiden torjumisen tai leviämisen estämiseksi tarvittavat tiedot ovat edellä mainitun viranomaisen vaikeuksitta saatavissa jo muilla tavoin. Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, mitä tauteja ilmoitusvelvollisuudesta vapauttaminen koskee.

23 a §

Sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri ylläpitää tartuntatautien vastustamistyötä, niiden leviämisen ehkäisemistä ja seurantaan varten 23 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten perusteella ilmoituksista muodostuvaa alueellista rekisteriä. Lisäksi sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi valtioneuvoston asetuksella määriteltyjen lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien ilmene-
misen ja leviämisen estämiseksi ylläpitää mainittujen mikrobien kantajista erillistä rekisteriä (*alueellinen lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien kantajien rekisteri*).

23 a §

Sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavan lääkärin tulee laboratorion ja hoitavasta terveydenhuollon toimintayksiköstä hankkimiensa tietojen perusteella korjata virheellisiä ja täydentää puuttuvia sairaanhoitopiirinsä aluetta koskevia valtakunnallisen tartuntatautirekisterin tietoja. Sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi valtioneuvoston asetuksella määriteltyjen lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien ilmenemisen ja leviämisen estämiseksi ylläpitää mainittujen mikrobien kantajista erillistä rekisteriä (*alueellinen lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien kantajien rekisteri*).

23 b §

Edellä 23 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin rekistereihin talletetut henkilötiedot on pidettävä salassa. Kansanterveyslaitos voi salassapitosäännösten estämättä kuitenkin luovuttaa valtakunnallisesta tartuntatautirekisteristä sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille asianomaista sairaanhoitopiiriä ja terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille asianomaisen terveyskeskuksen toiminta-alueita koskevia tietoja siinä laajuudessa kuin se on sairaanhoitopiirin ja kunnan tartuntatautien

23 b §

Edellä 23 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin rekistereihin talletetut henkilötiedot on pidettävä salassa. Kansanterveyslaitos voi salassapitosäännösten estämättä kuitenkin luovuttaa valtakunnallisesta tartuntatautirekisteristä sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille asianomaista sairaanhoitopiiriä ja terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille asianomaisen terveyskeskuksen toiminta-alueita koskevia tietoja siinä laajuudessa kuin se on sairaanhoitopiirin ja kunnan tartuntatautien

vastustamistyöhön kuuluvien tehtävien vuoksi välttämätöntä. Tunnistetietoja ei kuitenkaan luovuteta sellaisten tautien osalta, joista 23 §:n 1 momentin nojalla tehdään ilmoitus suoraan Kansanterveyslaitokselle.

Sairaanhoidopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi lisäksi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa alueellisesta lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien kantajien rekisteristä potilasta koskevia tietoja potilasta hoitavalle terveydenhuollon toimintayksikölle siinä laajuudessa kuin se on epidemian leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

23 c §

Terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavan lääkärin tulee salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa kunnan eläinlääkintäviranomaiselle epäilemistään tai toteamastaan tartuntataudista, joka voi olla peräisin eläimestä tai joka voi tarttua ihmisestä eläimeen. Ilmoitus voi sisältää ihmisille tai eläimille aiheutuvan vaaran torjumiseksi välttämättömät 23 §:n 4 momentissa tarkoitettut henkilön tunnistetiedot sekä tartuntatautia ja sen tartuntatapaa koskevat tiedot.

24 §

Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen on ilmoitettava epäilyistä tai todetusta ihmisen terveyttä vaarantavasta eläintautitapauksesta Kansanterveyslaitokselle ja kiireellisessä tapauksessa myös sosiaali- ja terveysministeriölle.

vastustamistyöhön kuuluvien tehtävien vuoksi välttämätöntä. *Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että tunnistetietoja ei luovuteta terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille tietyn taudin osalta, jos tämä on tarpeen kyseiseen tautiin sairastuneen henkilön yksityiselämän suojan varmistamiseksi.*

Sairaanhoidopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi lisäksi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa alueellisesta lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien kantajien rekisteristä potilasta koskevia tietoja saman erityisvastuualueen toiselle terveydenhuollon toimintayksikölle sekä potilasta hoitavalle terveydenhuollon toimintayksikölle siinä laajuudessa kuin se on epidemian leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

23 c §

Terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavan lääkärin tulee salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa kunnan eläinlääkintäviranomaiselle epäilemistään tai toteamastaan tartuntataudista, joka voi olla peräisin eläimestä tai joka voi tarttua ihmisestä eläimeen (*zoonoosi*). Ilmoitus voi sisältää ihmisille tai eläimille aiheutuvan vaaran torjumiseksi välttämättömät 23 §:n 4 momentissa tarkoitettut henkilön tunnistetiedot sekä tartuntatautia ja sen tartuntatapaa koskevat tiedot. *Valtioneuvoston asetuksella säädetään taudeista, joista on tehtävä ilmoitus kunnan eläinlääkintäviranomaiselle.*

24 §

Elintarviketurvallisuusviraston on ilmoitettava epäilyistä tai todetusta ihmisen terveyttä vaarantavasta eläintautitapauksesta Kansanterveyslaitokselle ja kiireellisessä tapauksessa myös sosiaali- ja terveysministeriölle.

Kansanterveyslaitoksen on ilmoitettava Elintarviketurvallisuusvirastolle epäilyistä tai todetusta ihmisen terveyttä vaarantavasta vakavasta zoonoosista.

40 a §

Kansanterveyslaitoksella on oikeus pyynnöstä saada viivytyksettä ja korvauksetta ilma-aluksen tai muun aluksen omistajalta, haltijalta tai käyttäjältä ilma-aluksessa tai muussa aluksessa matkustajana olleen henkilötunnus, nimi, syntymäaika, sukupuoli ja yhteystiedot salassapitosäännösten estämättä, jos se on väestön terveyttä vakavasti uhkaavan tartuntataudin leviämisen estämiseksi tai matkustajan oman terveyden suojelemiseksi välttämätöntä.

40 a §

Kansanterveyslaitoksella on oikeus pyynnöstä saada viivytyksettä ja korvauksetta *matkanjärjestäjältä* ja ilma-aluksen tai muun aluksen omistajalta, haltijalta tai käyttäjältä ilma-aluksessa tai muussa aluksessa matkustajana olleen henkilötunnus, nimi, syntymäaika, sukupuoli ja yhteystiedot salassapitosäännösten estämättä, jos se on väestön terveyttä vakavasti uhkaavan tartuntataudin leviämisen estämiseksi tai matkustajan oman terveyden suojelemiseksi välttämätöntä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.